

MADENCİYE MEZAR KENDİNE SARAY

sayfa 6-7

ARİFE KÖSE, BALYOZ
DAVASINDAKİ
GELİŞMELERİ YORUMLADI

sayfa 3

AGOS GAZETESİ YAZARI
OHANNES KILIÇDAĞI İLE
RÖPORTAJ

sayfa 5

sosyalist işçi diyor ki

GEZİ'Yİ KİM HORTLATIYOR?

Ne zaman bir gösteri olsa, birileri "Gezi'yi hortlatmaya, kaos çıkartmaya çalışıyorlar" demeye başlıyor.

Soma'da 301 işçi ölüyor, ölümleri protesto edenlere verilen ilk yanıt, "Bunlar Gezici" oluyor.

Validebağ'da korunun mahvedilmesine karşı yapılan eylemler, "Gezicilerin işi" denilerek karalanmaya çalışılıyor.

Ermenek'te yeni bir maden faciasına, inşaatta ve trafik kazalarında işçilerin ölmesine karşı ses çıkartanlara hep aynı suçlamayla yanıt veriliyor: "Gezici!"

En son, Yırca'da 6 bin zeytin ağacının kesilmesine karşı oluşan tepki ve eylemlilikleri de suçlamaya çalıştılar.

Kobanê için sokağa çıkanlar, Gezicilerin Kürt versiyonu olmakla suçlandılar.

Bu yaklaşım, öncelikle Gezi direnişine katılanları ve bir bütün olarak Gezi direnişini kriminalize etmeye çalışıyor. Bazıları bunu uluslararası bir komplonun parçası olarak karalamaya çalışarak, bir adım daha atıyor. Bu ise her eylemi karalamak, kriminalize etmek ve küresel bir AKP karşıtı komplonun parçası göstermek için hükümetin eline "kanıt" veriyor.

Önüne geleni Gezici olmakla suçlayanlara şunları sormak ve söylemek zorundayız:

1. Gezicilik neden kötü bir şey olsun ki? Ağaçları korumak için başlayan ve giderek demokrasi ve özgürlüklerin alanını genişletmek için devam eden bir hareketti.

2. Soma'da maden ocağında yaşamını yitiren, Validebağ korusuna sahip çıkmak isteyen, Kobanê'yle dayanışmak isteyen insanlara "Gezici" dediğinizde ne dediğinizi düşünürseniz düşünün, sokağa çıkanlar eşitlik, adalet ve çevre katliamını durdurmak için çıkıyor.

3. Eğer birilerinin kaos ve kargaşa peşinde olduğunu düşünüyorsanız, adresi yanlış yerde arıyorsunuz. 6 bin ağacı kesen, iş cinayetlerine tedbir almayan, korulara AVM dikmekten başka bir amacı olmayan, ekosistemin katili, bin odalı sarayının maliyetininin 40 kişilik yaşam odasıyla 137 bin madencinin hayatının güvenceye alınacağını görmezden, duymazdan gelenlere bakmanız lazım.

Kaos isteyenler bunlar. Yolsuzluğu örtmeye çalışan, aşırı güç biriktirmekten sarhoş hâle gelen ve önüne çıkan ağacı kesen, önüne çıkan dereye HES dikmeye çalışanlar.

kim ne dedi?

Başbakan Davutoğlu'nun HDP'ye yönelik "parti gibi davranmalı" efenemesine Sırrı Süreyya Önder'in yanıtı:

"Sen Anayasa Mahkemesi misin? Nereden karar verdiniz bizim parti gibi davranmadığımızı? Siz şirket gibi parti yönettiğiniz için olabilir mi, bizim parti gibi davranmamıza akıl sır erdiremediğiniz?"

AKDOĞAN'IN DİLİ BARIŞIN DİLİ DEĞİL

Başbakan Yardımcısı Yalçın Akdoğan, çözüm süreciyle ilgili bir dizi açıklama yaptı. Sürecin bir türbülans içine girdiğini anlatan Akdoğan, Kobanê olaylarının sorumluluğunu da arada sırada güç gösterisi yapmak isteyen Abdullah Öcalan'ın sırtına yıkmaya çalıştı.

Akdoğan'a göre tüm bu süreçte hükümet tertemiz, hiçbir hatası yok, hatalar hep Kürt tarafından gelmiş.

Oysa Kobanê eylemleri bir sonuç. Bir sürecin sonucu.

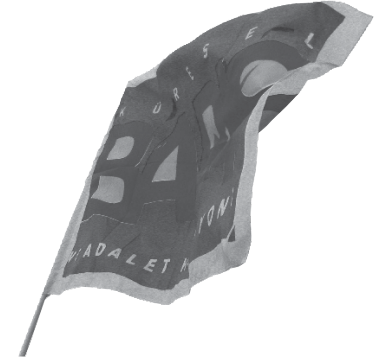
Kobanê eylemlerine kadar hükümet, süreci ilerleten adımları atmadı. Zamanında hamleler yapmadı.

Erdoğan, PKK ile IŞİD'i eşitleyen açıklamalar yaptı.

Irak-Suriye'ye askeri müdahaleyi kapsayan tezkere daha sonra IŞİD'e karşı çıkartıldığı söylense de, PYD ve PKK'yi de hedef tahtasına koyuyordu.

Akdoğan şunun farkında değilmiş gibi konuşuyor: Hükümet, atılması gereken adımları atmadı, atmıyor. Atması gereken 10 adımsa, henüz attığı adım sayısı bir. Bu, Kürt halkını geriyor ve sürece dair karamsarlığa itiyor. Çözüm sürecinin çok önemli bir süreç olması bir şey, sürecin Kürt halkına güven vererek ilerleyip ilerlememesi ayrı bir şey.

Eğer Kürt halkına güven verilecekse, Kürt hareketinin si-

Şenol Karakaş, Başbakan Yardımcısı Yalçın Akdoğan'ın çözüm sürecini geren açıklamalarını eleştiriyor.

yasi liderliği hakkında hakaretamiz konuşmalar yapmak ve İmralı-Kandil-Avrupa ve HDP arasında farklılıklar arayıp bunu her seferinde ortaya sürmek bunun yolu değil. Akdoğan ve hükümet temsilcilerinin anlaması gereken şu: PKK'siz barış olmaz!

BARIŞ SÜRECİNİ ZORA SOKAN KİM?

Başbakan Davutoğlu, AKP'nin Meclis grup toplantısında çözüm süreci ile ilgili olarak "Mayıs ayında bu terör unsurlarının Türkiye'yi terk etmeleriydi... Onlar bu zamanı kazanıp, Türkiye'yi tekrar istikrarsızlaştırma çabası içine girdiler" açıklamasını yaptı. Sürecin önce Gezi'de sonra yolsuzluk davaları sürecinde provoke edildiğini, HDP'nin de hükümete ve çözüme karşı tavrı aldığı iddia etti.

Oysa gerçekler Davutoğlu'nun anlattığı gibi değil. PKK gerillayı çekerken, hükümet atması gereken yasal adımları atmadığı gibi kalekol yapımlarını sürdürmüştü. Kalekol yapımlarını protesto eden göstericilere her defasında saldırmıştı; hatta Li-

ce'de olduğu gibi sivillerin üzerine ateş açarak ölümlere neden olmuştu. Gezi direnişi çözüm sürecine karşı değil, hükümetin neo-liberal uygulamalarına karşı başlamıştı. Hatta Gezi direnişçilerinin ulusalcı olmayan on binlercesi "her yer Lice, her yer direniş" sloganları ile yürüyüş düzenlemişti. 17-25 Aralık soruşturmaları ise hükümet üyelerinin yolsuzlukları sebebiyle başlamıştı.

Davutoğlu'nun konuşmasında "12 yılın en kapsamlı demokratikleşme paketi" dediği yasa değişikliklerinde ise Kürt hareketinin sürecin ilerlemesi için beklediği anadilde eğitim ve Öcalan ile yasal müzakerelere dair hiçbir madde yoktu.

Kobanê eylemlerinde yaşananlar da

Davutoğlu'nun iddia ettiği gibi bir provokasyon değil yine hükümetin uygulamalarının sonucuydu. Son süreçte Rojava'ya saldıran IŞİD'le AKP'nin kurduğu belirsiz ilişki, Erdoğan'ın umutla "Kobanê düştü düşecek" ve "bizim için IŞİD neyse PKK de odur" demesi, Kürt halkının öfkelenmesine neden olmuştu. Polis ve polis destekli faşistler, göstericilere saldırmıştı.

Hükümet, çözüm sürecine dair provokatör arayacaksa, kendi kolluk kuvvetlerinin saldırılarına, dışarıya saldırdığı Ergenekoncu katillere ve "çözüm sürecine mahkum değil" diyen milletvekillerine bakmalı. Kürt halkı on yıllardır onurlu bir barış istiyor.

Balyoz darbe planı ortaya çıktığında darbe karşıtları sokaklara dökülmüştü.

BALYOZ DARBE PLANIDIR

ARİFE KÖSE

Bilindiği gibi 17 Aralık yolsuzluk skandalının ardından AKP, kendini bu skandalın aklama operasyonunun bir parçası olarak yolsuzluk dosyalarını ortaya çıkaranlarla darbecileri yargılayanların aynı "paralel" ekip olduğunu ve geçmişte orduya kumpas kuranların bugün de kendilerine kumpas kurduğunu söylemişti. Bunun üzerine Ergenekon, Balyoz gibi kamuoyunda "darbe davaları" olarak bilinen davaların tüm sanıkları tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılmış ve davalar sil baştan yeniden görülmeye başlanmıştı.

Bu gelişmeler üzerine yeniden görülmeye başlanan Balyoz davasında, mahkeme, son olarak yeni bir bilirkişi heyeti oluşturularak daha önce darbe delili olarak kabul edilen bütün dijital delillerin yeniden incelenmesine karar verdi.

Daha önce NTV ekranlarında darbeyi kimin durdurduğu konusunda tartışan eski Kara Kuvvetleri Komutanı Aytaç Yalman ve eski Genelkurmay

Başkanı Hilmi Özkök ise yeniden başlayan davada verdikleri ifadeye Balyoz darbe planını duymadıklarını söylediler.

Dezenformasyonun iki aşaması

Balyoz davası da tıpkı Ergenekon davası gibi başladığı günden bu yana çeşitli itibarsızlaştırma çabalarına maruz kaldı. Önce dava sadece dijital delillerden ibaretmiş ve bunların da hepsi sahteymiş ve dolayısıyla bu davadan yargılananlar aslında yok yere yargılanıyormuş iddiası gündeme geldi. Halbuki ses kayıtları gerçektir. Yaşar Büyükanıt bile "ben hayatımda böyle plan semineri duymadım" demişti. Çetin Doğan'ın yaptığı başvuruda AİHM, delillerin "somut ve meşru" olduğuna, dolayısıyla Çetin Doğan'ın tutukluluğunun yasal olduğuna karar vermişti. Bu da tamamen unutturuldu.

Aytaç Yalman, 25 Eylül 2012'de NTV ekranlarından darbeyi kendisinin önlediğini ima ederek "Erken öten horozun kafasını keserler; zamanı gelince

konuşurum. Bizim de kafamız gitmesin" demişti.

Dezenformasyonun ikinci aşaması ise AKP'nin kendisini yolsuzluk dosyalarından kurtarmak için tüm bu davaların orduya kumpas kurulmasının sonucu olduğunu söylemesiyle gerçekleşti. Bu aşamada Balyoz davası, darbecilerin yargılandığı bir dava olmaktan çıktı ve artık sadece sahte delillerin ortaya çıkarılması, dolayısıyla AKP'nin "paralel yapı" ile hesaplaşmada yeni ittifaklarını aklama davasına dönüştü.

Balyoz aklanamaz

Ancak şunu herkes biliyor ki Balyoz bir darbe planıdır. Ne sadece dijital delillerden ibarettir ne de suçsuz yere yargılandığı söylenen subaylardan. Son yaşadıklarımız ise sadece darbecilerle mücadelenin AKP'ye bırakılmayacak kadar ciddi ve kapsamlı bir mesele olduğunun göstergesidir. Elbet hem darbecilerin hem de onları aklayanların, bu darbelerin mağdurlarına hesap verecekleri günler gelecektir.

HAFTANIN İRKÇISI

BALIKESİR'DE HDP'LİLERE SALDIRANLAR

Kobanê sınırında nöbet tutarken TSK tarafından vurularak öldürülen Kader Ortakaya'nın katledilmesini protesto eylemi ırkçılar tarafından hedef alındı.

8 Kasım'da Balıkesir'de HDP'liler, Yeşilli Meydanı'nda basın açıklaması yapmak için toplanıp, Kobanê'de hayatını kaybedenler için saygı duruşunda bulundu. Grup adına yapılan basın açıklamasında, IŞİD vahşetinin 53'üncü gününde saldırılara dikkat çekilerek, sınırda sanatçıların oluşturduğu insan zincirine yapılan saldırı kınandı. Kobanê sınırında nöbet tutan Marmara Üniversitesi öğrencisi Kader Ortakaya'nın katledilmesi kınandı.

Basın açıklamasının yapıldığı esnada faşist bir grup, "Burası Kuveyt-i Milliye şehri, defolun" diye bağırarak HDP'lilere saldırmaya çalıştı. TSK tarafından göz göre göre işlenen bu cinayeti protesto edenlere bile ırkçı Saiklerle saldıran faşistler, haftanın ırkçısı olmaya hak kazandı.

BARIŞTAN YANA Yıldız Önen

"BARIŞA BAK" KİME BAKIYOR?

Yeni bir kampanya kuruldu, adı "Barışa bak". Ne kadar benzer bir isim, Küresel BAK'ı da andırıyor Küresel BAK'ın girişimiyle düzenlenen Barışarock festivallerini de.

İsim önemli değil. Memlekette her türlü barış girişimi önemlidir, barışa omuz vermek için atılan her adım anlamlıdır.

Ama "Barışa bak" kampanyasında bir terslik var. Bu terslik, kampanyanın metninin Kürt sorununun kökenini kavramadaki hatalarından kaynaklanıyor.

Cumhuriyetin kuruluşundan beri, bir Kürt sorunu var.

Kürtlerin bir halk olarak varlıklarının inkarından, ana dillerinin konuşulmasının yasaklanmasından başlayıp, özgürlük için mücadele eden, ses çıkartan Kürtlerin katledilmesine kadar uzanan, her bir evresi Kürtlerde derin travmalar yaratan bir sorun bu.

Bu sorunun bir başka ifadesi de, siyasal alana yapılmaması gereken vurguda ortaya çıkıyor. Kürt sorunu deyince, sorunlu Kürtlerden söz etmiyoruz. Başörtüsü sorunu dediğimizde, kadın sorunu dediğimizde, sorunun başörtüsü takan kadınları ve kadınları mağdur etmesi gibi, Kürt sorunu da Kürtlerin mağduriyetini ifade eder ve bu sorunun kaynağı, cumhuriyetin ta kendisidir. Kürtlerin siyasal statükosunu tanımayan Cumhuriyet, teorik olarak Kürtlerin varlığını inkar edince, gerçek hayatta da Kürtlerin ve dolayısıyla Kürt sorununun varlığının ortadan kalkacağını düşündü.

Karşımızda bir halkın varlığının siyasal olarak tanınması mücadelesi var.

Bu tanınma hakkı için her düzeyde mücadele eden bir halk var.

Mağdur olan bu halk.

Çözüm süreci, bu halkın liderliğinin siyasal stratejisinde yaşadığı bir değişimin sonucu olarak başladı. Bu mücadelenin diğer ucunda ise AKP hükümeti yer alıyor.

AKP hükümet, devleti önemli ölçüde kontrol ediyor. Cumhurbaşkanı da AKP'li, Başbakan da, Adalet Bakanı da. MİT Müsteşarı da AKP'nin hizmetinde doğal olarak.

Çözüm sürecinin başından beri ortada olan temel sorun, Kürt halkının haklarının hangi hızla, nasıl bir yol haritasıyla tanınacağı. Gasp edilen hakların hangi tempoyla iade edileceği sorunu bir başka deyişle.

Bu düzenlemeleri yapmak, hükümetin işi. Bu düzenlemeleri geciktirmek, hükümetin sorunu. Bunlar, pazarlığa tabi olabilecek haklar değil. Sadece anadil değil, Abdullah Öcalan'ın konumundan PKK üyelerinin siyasal geleceğine kadar bir dizi başlık var.

İşte "Barışa bak" kampanyasının tersliği burada açığa çıkıyor. Kampanya, yola, çözüm sürecinde hükümetin elini güçlendirmek amacıyla çıktıklarını söylüyorlar.

Kimin karşısında?

Bu sorunun cevabı çok açık. Bizim çözüm sürecinden yapılacak bir kampanyadan anladığımız bambaşka şeyler. Bu hükümetin eli biraz daha güçlenirse, güç sarhoşluğundan muzdarip olduğu apaçık olan bir siyasi elit, daha da pervasızlaşır. Bir barış kampanyası hükümetin eli güçlensin diye yapılmaz. Bir barış kampanyası, barış olsun diye yapılır. Yani, mağdur olanın mağduriyeti giderilsin, demokrasinin sınırları genişlesin, kardeşlik ama eşit koşullarda kardeşlik sağlansın diye yapılır. Özetle Kürt halkının eli güçlensin diye yapılır. "Barışa bak", barıştan daha fazla hükümete bakmasıyla yanlış bir kampanya.

İSPANYA'DA YENİ PARTİ PODEMOS'UN YÜKSELİŞİ

Podemos'un yükselişi, İspanya'da krizin ne denli derin olduğunu gösteriyor.

ONUR DEVRİM ÜÇBAŞ

İspanyol El País gazetesinin yaptığı anketten radikal sol parti Podemos %27,7 ile birinci parti olarak çıktı. Bu yılın Ocak ayında kurulan parti 25 Mayıs'ta yapılan Avrupa Birliği Parlamentosu seçimlerinde oyların %8'ini almıştı.

Podemos 15 Mayıs 2011'de başlayan İndignados (Öfkeliiler) hareketinin bir sonucu olarak ortaya çıktı. Küresel ekonomik krizin en çok etkilediği, gençlerin yarısının işsiz olduğu İspanya'da hem merkez sağ PP, hem de merkez sol PSOE hükümetlerinin kemer

sıkma politikalarını uygulaması partilere olan karşıtlığın öne çıktığı büyük kitlesel hareketlerin doğmasına neden oldu. Yakın zamanda patlak veren yolsuzluk skandalları da merkez partileri olumsuz etkiledi. Her yıl yüz bin kişinin evinden çıkmak zorunda kaldığı ülkede önemli bir işgal hareketi gelişti. Podemos bu hareketlerin partisi olarak ortaya çıktı.

Hangi politikalar destek kazandı?

Parti tüm vatandaşlara temel bir ücret ödenmesini, haftada 35 saatlik çalışılmasını, ekonominin stratejik sektörlerinin kamulaştırılmasını, kârlı

şirketlerin işçi çıkarmasının yasaklanmasını talep ediyor.

Ancak Podemos devrimci değil reformist bir parti. AB'den çıkmayı değil onu reformlarla değiştirmeyi öneriyor, Katalan bölgesinin bağımsızlığı konusunda net tutum alamıyor. "Gerçek Demokrasi" söylemini kullanmasına rağmen, önemli kararlar Pablo Iglesias ve yakın çevresi tarafından belirleniyor. İspanya'daki devrimci sosyalistler Podemos'un içinde yer alırken, daha antikapitalist bir politika izlenmesi gerektiğini, devletin ve sistemin yıkılmasının zorunluluğunu tartışıyor.

BELÇİKA'DA YÜZ BİN İŞÇİ SOKAKTA!

Belçika'da hükümetin kemer sıkma önlemlerine karşı yüz bin işçi sokağa çıktı. Sağcı partilerin oluşturduğu koalisyon hükümeti maaşların enflasyona endekslenmesinden vazgeçmeyi, emeklilik yaşını 65'ten 67'ye çıkarmayı ve kamu hizmetlerinde kesintiye gitmeyi planlıyor.

Hükümet krizin bedelini işçilere ödetmeye çalışırken, küresel pazarda daha iyi rekabet edebilmek için sermaye üzerindeki vergilerin hafifletilmesini savunuyor. Sendikaların bu politikalara karşı 6 Kasım'da yaptığı yürüyüş Belçika'da 2.Dünya Savaşı'ndan sonra gerçekleşen en büyük işçi gösterilerinden biri oldu. Yürüyüşün sonunda polislin göstericilere göz yaşartıcı gaz ve tazyikli su ile saldırması sonucunda 14 gösterici yaralanırken, 30 kişi de gözaltına alındı. Yapılan yürüyüş sendikaların bir aylık eylem programının ilk ayağını oluşturuyor.

Kamu ve özel sektör işçileri omuz omuza mücadele ediyor.

KÜRESEL MÜCADELER

■ Yunanistan'da eğitimin özelleştirilmesine, öğretmenlerin işten atılmasına, sınav sisteminin değiştirilip, öğrenci derneklerinin etkisizleştirilmesine karşı çıkan öğrenciler 500 okulu işgal etti.

■ Meksika'da hükümetin ayrımcı eğitim politikalarını protesto etmeye giderken polis tarafından gözaltına alınan ve bir Aydan fazla süredir kendilerinden haber alınamayan 43 öğrencinin polis tarafından mafyaya teslim edildiği ve öldürüldüğü ortaya çıktı.

■ Macaristan'da sağcı koalisyon hükümetinin yasa dışı internet vergisine karşı 100.000 kişinin sokağa çıkmasının ardından Başbakan Viktor Orban tasarının iptal edildiğini açıkladı.

■ Burkina Faso'da 27 yıldır ülkeyi yöneten Blaise Compaoré'nin anayasayı değiştirerek iktidarını sürdürmeye çalışması üzerine sokağa çıkan binlerce kişi Compaoré'nun ülkeden kaçmasına ve hükümetin düşmesine neden oldu. Ordu yönetime el koysa da, göstericiler sivil bir yönetim istiyor.

■ Katalonya'da yapılan referandumda halkın yüzde 80,7'si bağımsızlıktan yana oy kullandı. İspanyol hükümeti bu meşru hakkı yasadışı ilan etmişti.

KÜRESEL BAKIŞ

Arife Köse

ABD KOBANE'YE NEDEN YARDIM EDİYOR?

Ekim ayı başlarında Kobanê'nin öncelikleri olmadığını söyleyen ABD ilerleyen günlerde PYD'ye silah verdiklerini açıkladı. Hatta koalisyon güçlerinin komuta merkezinde Kobanê'deki direnişçilerden bir kişi bulunduğu söylendi. Yani ABD Kobanê'deki direnişe açık destek verdi. Peki neden ABD Kobanê'deki direnişi destekliyor?

Bu sorunun cevabını vermeye ABD'nin durumunu doğru anlayarak başlamakta fayda var. Aslında ABD'nin şu an Ortadoğu'daki varlığı 2003 Irak işgalinden farklı bir koşulda gerçekleşiyor. Hem dünyanın geri kalan emperyalistler arası rekabet alanlarında (Ukrayna ve Çin gibi) hem de ekonomik kriz nedeniyle kendi ülkesinde zor günler geçiren ABD bugün Ortadoğu'ya geçmişte olduğu kadar güle oynaya giremiyor. Obama, yönetime geldiği günden beri ABD'nin dünyanın çeşitli yerlerine asker göndererek müdahale etmenin çok da verimli bir politika olmadığını dile getiriyordu.

Ancak Arap devrimlerinin, özellikle Suriye devriminin

yenilgisi Ortadoğu'da bugün karşı karşıya olduğumuz manzaraya neden oldu. IŞİD aslında sorunun nedeni değil, 2003 işgali sonrası bölgeye hakim olan kaos ve bu kaostan tek çıkış yolunu sunma potansiyeline sahip Arap devrimlerinin yenilgisinin sonucu oldu.

Irak ve Suriye'de Batı koalisyonunun öncülüğünde gerçekleşen bombardıman, İslam Devleti'ne geri adım attırmak için kaçınılmaz bir operasyon olarak sunuldu. Kobanê ise IŞİD'e karşı direnişin sembolü haline geldi. Bir anlamda IŞİD'i Kobanê'de durdurmak ve yenmek koalisyonun IŞİD'i yenebileceğini bütün dünyaya kanıtlanmasının, prestijini korumasının aracı oldu. Oluşan uluslararası kamuoyu, dünyanın dört bir yanında gerçekleşen gösteriler bu durumu daha da güçlendirdi.

Böylece hem ABD bölgedeki varlığını bir kez daha kaçınılmaz olarak sundu, hem Türkiye'ye bölgede kendisine muhtaç olmadığını hatırlattı hem de IŞİD'siz bir Ortadoğu'yu bölgedeki diğer aktörlerle beraber nasıl oluşturacağını planlamak için zaman kazanmış oldu.

Tüm bunları anlamak şunun için önemli; kimse Ortadoğu'daki sorunların kısa sürede çözülmesini beklemiyor. Tarihten biliyoruz ki devrimler geri çekilebilir ama bu yenildikleri anlamına gelmez. Ortadoğu'nun kaderini belirlemesi gereken Ortadoğu halklarının kendisidir. Diktatörlere karşı direnen Suriye ve Irak halkları ile özgürlüğü için mücadele eden Kürtlerin birlikte mücadelesidir.

"Yetmez ama evet 21. yüzyıl Türkiye tarihinde tam yerinde bir slogandı"

İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü araştırma görevlisi ve haftalık Agos gazetesi yazarı Ohannes Kılıçdağı ile Ermeni soykırımının 100. yılı, Kürt sorunu ve AKP'ye karşı muhalefet hakkında sohbet ettik.

24 Nisan 2015'e doğru ilerlerken soykırım tartışmalarıyla ilgili nasıl bir süreç bekliyor bizi?

Ohannes Kılıçdağı: 100. yıl tartışılırken hep bir soru kafama takılıyor ve cevabını bulamadım. Şimdiye kadar herhangi bir aktör tarafından yapılmamış ne yapılacak? Devlet inkâr yolunda şimdiye kadar yaptıklarından farklı bir şey mi yapacak veya Diaspora Ermenileri farklı bir şey mi yapacaklar. Asıl soru bu. Yoksa bu sadece bir nicelik meselesi olacak. Her yıl bir konferans yapılırken 100. yıl vesilesiyle beş konferans mı yapılacak? Devletten şimdiye kadar yapmadığı bir adım gelebilir ama o da zaten bugüne dek devletin izlediği politikanın ters istikametinde olacaksa anlamlıdır. Taziye bir yandan şimdiye kadar bu devletin hiç düşünmediği bir bakış açısını yansıtıyor ama metne baktığımızda hâlâ bir inkâr söz konusu. Ama bir yandan devletin geçmiş performansına göre olumlu bir adımdı. 100. yılda da buna benzer, geçmiş performanstan farklı yönde bir adım gelirse belki anlam ifade edebilir. Tabii ki soykırımın kabulünü beklemiyorum. Soykırım kurbanlarının torunlarına vatandaşlık verilmesi, mal mülk meselelerinde hak arama yolunun kolay hale getirilmesi olabilir. Bölgesel anlamda öyle bir durumdayız ki hükümet bu meselelere ne kadar mesai ayırabilir, o da şüpheli.

Peki soykırımın tanınmasını isteyenler açısından bakarsak?

Ohannes Kılıçdağı: Anmalar, konferanslar, yayınlar, sergiler, film gösterimleri, imza kampanyaları yapıldı ama 100. yıla kadar yapılmamış ne yapılacak? Devleti daha fazla zorlayacak başka neler yapılabilir bunu düşünmek lazım.

Çözüm sürecinin en sıkıntılı döneminde olduğu belli. Sizin sürece bakışınız nasıl?

Ohannes Kılıçdağı: Osmanlı'dan beri süre gelen Osmanlı Türk devleti düşünme biçiminde, reflekslerinde, yönetme ve yönetilme kültüründe farklılaşan bir şey göremediğim için AKP'nin de çözüm sürecini bu dediğim zihniyet içinden götürdüğünü düşündüğümünden bunun olumlu sonuçlanmasının zor olduğunu düşünüyorum ve bu konuda konuşmamayı seçiyorum. Devlet hep belli kodlarla hareket etti ve hâlâ o kodların değişmediğini görüyorum. O kodlar değişmediği müddetçe, birlikte yaşam sorunu olan Kürt sorununun çözülme ihtimali azdır. Hâlâ kuvvetli bir devletçi söylem duyuyorum yönetenlerin ağzından, Türk-İslam sentezi, Alpaslan, Necip Fazıl güzellmeleri duyuyorum. Bu zihniyeten sıyrılmadan çözüm sürecinin nihayete ermesini beklemiyorum. Kürt siyasi hareketinin belli talepleri var ve gün geçtikçe o talepler kemikleşti. Kürt hareketi bu geldiği noktadan ne kadar geri çekilir ve eski kodlarla devam eden devlet buna ne kadar razı olur? Olumlu şeyler söyleyemeyeceğim için susmayı tercih ediyorum. İyimser olmaya çalışan bir pasiflikle seyrediyorum.

Sürecin olumlu yanları olduğunu düşünmüyor musunuz?

Ohannes Kılıçdağı: Hükümetin politikaları Öcalan'ın sözünü değersizleştiren politikalar olmaya doğru gidiyor. Müsrif bir mirasçısı gibi harcıyorlar onun sözlerini. Karar alıcı olarak doğru kararlar alıp uygulamadığını için ortaya çıkan çetrefilli durumları her seferinde Öcalan'ın beyanıyla halletme yoluna gidemezsin. Öcalan vasıtasıyla bazı grupları belli yöne sevk etmek istiyorsunuz ama dönüp o gruplara hakaret ediyorsunuz, küfür ediyorsunuz. Sonra

"İdari, bölgesel, kültürel özerklik ve asimilasyonun engellenmesi, Ermenilere dönük saldırgan hareketlerin çözülmesi, adaletin sağlanması. Kısaca o gün Ermeniler ne talep ediyorduyorsa bugün Kürtler genel olarak onu talep ediyor."

Ohannes Kılıçdağı: Öcalan'dan bunu telafi etmesini bekliyorsunuz. Bu ne kadar böyle devam edebilir? Uluslararası gelişmeler Kürtlerin taleplerini belli noktaya geri çekmelerini gereksiz hale getiren bir durum yaratıyor. Suriye kendi projelerini alıp, ayakları üzerinde tutup büyütebilecekleri bir mirenji noktası olabilir. Bu ihtimal varken Kürt hareketi neden kendi taleplerini aşağıya çöksin. Bir tarafın talep ettikleriyle diğer tarafın vermeyi kabul ettikleri arasındaki makas gayet açık. 100-150 yıl evvel Ermeni sorunu diye tabir edilen meseleyle bugünkü Kürt meselesi çok benziyor. İdari, bölgesel, kültürel özerklik ve asimilasyonun engellenmesi, Ermenilere dönük saldırgan hareketlerin çözülmesi, adaletin sağlanması. Kısaca o gün Ermeniler ne talep ediyorduyorsa bugün Kürtler genel olarak onu talep ediyor. Ermeni meselesi Ermenileri ortadan kaldırarak çözüldü bir şekilde. Bugün aynı şeyin Kürtlere uygulanması söz konusu değil. O zaman devletin bu talepleri bir şekilde karşılamaya hazır olması lazım.

AKP'ye karşı muhalefet nasıl olmalı?

Ohannes Kılıçdağı: AKP ilk çıktığı zamanlarda bazıları 'siz bilmezsiniz takiye yapıyorlar' diyordu. Bizse 'niyet okumaya karşıyız' diyorduk. Şimdi de 'AKP böyle kötü şeyler yapıyor ama niyetleri iyi' demeye başlayanlar var. Yani dün de bugün de birileri bize diyor ki 'siz onların yaptıklarına değil niyetlerine bakın'. O gün de ben icraatlara bakarak olumlu şeylere destek verdim, bugün de yine icraata bakarak karşı çıkıyorum. Benim derdim ne AKP'ye özellikle her

durumda karşı olmak ne de AKP'ye devrimci öz atfederek her koşulda destek vermek. Bazıları 'kandırıldık' diye düşünüyor. Ben kendi adıma kandırılmışlık hissetmiyorum çünkü kimseye açık çek vermedim, kefil olmadım. Erdoğan'ın kişiliğine ya da AKP'ye özü itibarıyla demokrat gördüğüm için destek vermedim. Referandumda rasyonel bir şekilde varolanın yerine konmak istenenlerin daha iyi olduğunu gördüm ve evet dedim. HSYK gibi bir yapıda, kendi iç işlerini yönetecek bir grubu kendi oylarıyla seçmelerinin prensip olarak nesi yanlış? 'HSYK düzenlemesine evet diyerek AKP'nin yargıda böyle yapmasına vesile oldunuz' argümanı var. Ben de soruyorum: HSYK'yı düzenleyen eski madde yoluyla hükümet ne yapamazdı da şimdi yapıyor?

Bazıları zannediyor ki bu düzenlemeden ve AKP'den evvel yargı hiç ideolojik değildi ve saf adalet motivasyonu hareket ediyordu. Ne münasebet. Yani bizim ideolojik olmayan bir yargımız yoktu zaten. Şimdi ideolojilerin savaşı var yargıda. Dün de olan adalete oluyordu bugün de öyle. Burada sorumluluğu referandumda evet diyenlere yükleyecek bir durum yok. Bazıları da 'o düzenlemeler daha demokratik yapılabilirdi' diyor. Şüphesiz öyle. Ama 'yetmez' espirisi bana bunu ifade ediyordu zaten. Yetmez ama evet 21. yüzyıl Türkiye'sinde tam yerinde bir slogandı. Ben biraz karamsarım Türkiye'deki demokrasi mücadelesi konusunda. Bir şeylerin değişebileceğini düşündüğümünden değil isyanımdan yazıyorum, konuşuyorum.

Röportaj: Şenol Karakaş

AKP'NİN YÜZSÜZLÜĞÜ

■ Karaman'a giden Cumhurbaşkanı Erdoğan, Başbakan Davutoğlu ve bakanlar hep aynı açıklamaları yaptılar: "Varsa bir ihmâl, bulunur, hesabı sorulur". Yalan söylüyorlar.

Karaman'dan önce yaşanan iş cinayetlerinde de aynı sözler söylenmişti. AKP iktidarı döneminde ölen işçi sayısı 14 bine yaklaştı ancak bu cinayetlerin hepsi "hesapsız" kaldı, hiçbir patron cezalandırılmadı.

■ Mahsur kalan madencilerden birinin annesi, suyu tahliye etme çalışmalarını hızlansın diye eliyle toprağı kazıyor. Bir diğerinin çocuğı, "Babama Galatasaray'ın maçı olduğunu söylersek madenden çıkar" diyor. Bir diğerinin annesi "Oğlum yüzme de bilmezdi, ne yaptı ki içeride?" diye soruyor, babası gazetecilere "Öldü mü, doğru söyleyin?" diye yalvarıyor.

Bütün bunlar olurken Çalışma Bakanı Faruk Çelik'e göre ise "hayat devam ediyor".

■ Recep Tayyip Erdoğan'ın Ermenek'te facianın meydana geldiğı madeni ziyareti sırasında kurtarma çalışmaları durmak zorunda kaldı. Üstelik kurtarma görevlilerine ayrılan yemekler, Erdoğan'ı korumak üzere bölgeye gelen polislerle dağıtıldı. Vali, Erdoğan'dan "beyefendi" diye bahsediyor.

■ AKP, Kürtlerin protestolarına karşı devreye soktuğı "güvenlik" yasalarını Ermenek için de uyguluyor. Tüm şehirlerin valiliklerine, Karaman için protesto gösterilerine katılabilecek kişilerin şehirden çıkmalarına müsaade etmemeleri için genelge yollandı. İşçileri öldürmek değil ama öldürenleri protesto etmek yasak.

Meclis önünde Soma katliamı protestosu.

ŞİRKETLERİN YÜZSÜZLÜĞÜ

■ Firma yetkililerinden Şahin Uyar, işçiler mahsur kaldığında "Kaçanın anası ağlamaz. Vahim bir olay olmuş" demişti.

■ Yine Şahin Uyar "Siz yolda giderken ne zaman trafik kazası yapacağımızı tahmin edebiliyor musunuz?" diye konuştu.

■ Şirket, iş cinayetini "doğal afet" ilan etti. Yaptığı açıklamada "içeriden kurtulan kardeşlerimizin bize verdiği bilgiye göre doğal bir afetten bahsedilmektedir" denildi.

■ Patron Saffet Uyar son olarak devleti suçladı, kendisinin de "işçiler gibi" mağdur olduğunu söyledi. Uyar'ın bahsettiğı 18 işçi yaşamını yitirdi.

İŞÇİLERİN KA ŞİRKETLERİN

OZAN TEKİN

Henüz Mayıs ayında Soma'da gerçekleşen ve 301 işçinin yaşamını yitirdiğı katliamdan sonra bu kez de Karaman'ın Ermenek ilçesinde 18 madenci su baskını nedeniyle mahsur kaldı. İki işçinin cesedine ulaşılırken, diğerlerinin kurtulacağına dair hiçbir ümit yok.

Çalışma Bakanı Faruk Çelik ve Enerji Bakanı Taner Yıldız yine olay mahallinde. Sosyal medyada "Bu ikisini yan yana görürseniz bilin ki en az 20 işçi ölmüştür" deniliyor.

Ermenek'te işçileri kurtarma çalışmaları sürerken, Elazığ'da bir madenci, Bartın'da iki Çinli madenci, Zonguldak'ta ruhsatsız maden ocağında bir işçi daha öldü.

İş cinayetleri yalnızca Ekim ayında 160 kişiyi öldürdü. İşçileri el ele mezara gömen AKP ile patronlar ise yüz-süzce birbirlerini suçluyorlar.

AKP döneminde 15 bin işçi öldü

Hükümet temsilcileri, Soma'ya benzer şekilde, Ermenek'te de en başından itibaren patronu suçlar gibi yapıyor. Buna göre, AKP ne kadar iyi yasalar çıkarırsa çıkarsın, patronlar uygulamıyor.

Oysa bu doğru değil. Karaman'da sahibi AKP'li olan maden geçtiğimiz Haziran ayında Bakanlık tarafından denetlendi ve "kapatılmayı gerektiren ekşiğe rastlanılmadı". Öte yandan TEMA, hazırladığı bir rapor ile gelmekte olan su baskınlarına karşı hükümeti uyardı. Enerji Bakanı Taner Yıldız rapor için TEMA'ya teşekkür etti ancak herhangi bir önlem alınmadı.

Soma'da ne yapmışlardı?

AKP, Soma'da katliam sonrası bölgeye ziyaretinde halka tekme tokat saldırmış, holding patronuyla ise nazikçe el sıkışmıştı. Hükümetin sermayeyi koruyan tutumu sonrasında da devam etti. Torba yasaya dahil edilen pek çok işçi lehine madde, Soma gündemden düşünce gizlice budandı.

Maden ocaklarında yaşam odalarının

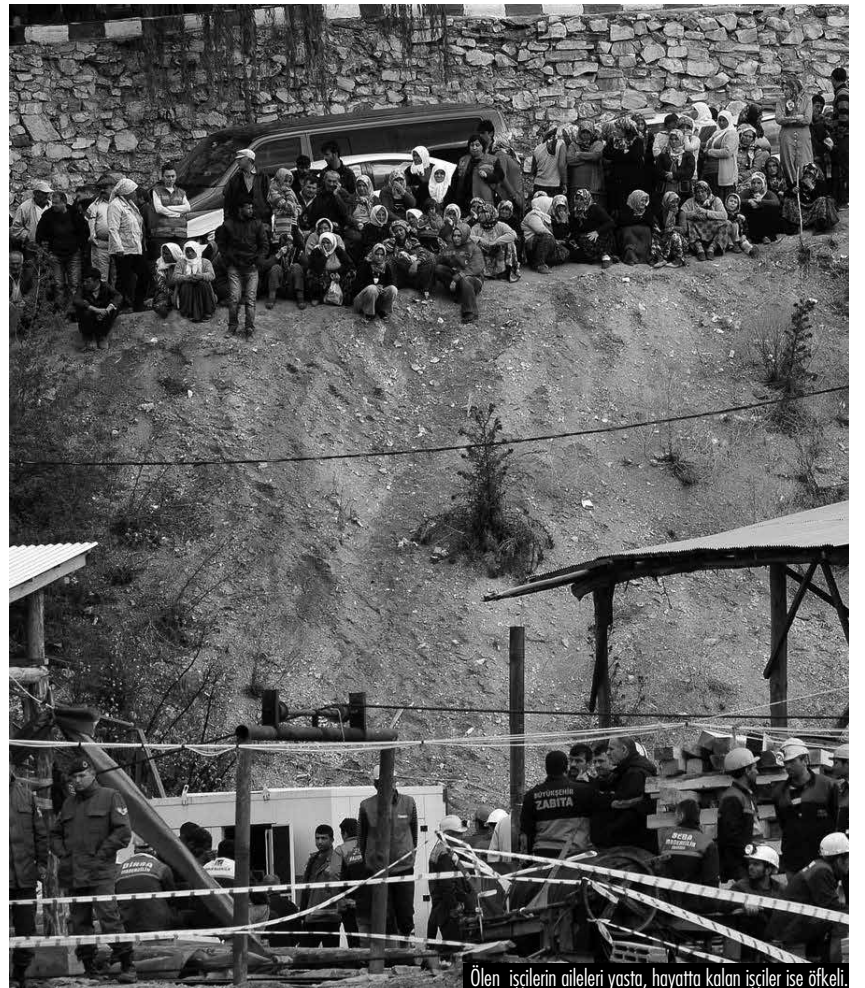
zorunlu olmasına ilişkin verilen önergeyi reddeden AKP, maden işverenlerine 250 milyon TL ek ödeme yapılması için Bakanlar Kurulu'na yetki verdi.

Soruşturmayı "ideolojik" buldu!

Ermenek'te işçiler kurtarılmayı beklerken gelen bir habere göre, Soma katliamıyla ilgili kamu görevlilerinin soruşturulmasına izin verilmedi. Çalışma Bakanı Faruk Çelik, bilirkişinin 'kusurlu ve sorumlu' bulduğı kamu görevlilerinin Soma fezlekesinde es geçilmesinin arkasında kendisinin olduğunu itiraf etti, "Soma soruşturmasında savcılık müfettişlerime soruşturma izni istedi vermedim. Şimdi beni ve benim bürokratlarımı sorumlu tutmak sorunu çözecek mi? Bu tür olayların tek sorumlusu biz miyiz?" diye sordu ve soruşturmayı "ideolojik" bulduğunu açıkladı.

Kâr hırsı öldürüyor!

İş cinayetleri en çok, madenciligi de kapsayan enerji sektörüyle inşaatlarda yaşanıyor. Denetimsizliğin en yaygın olduğu iş kolları bunlar. Bunların ikisi, AKP'nin övündüğü "büyüyen Türkiye'nin temel direkleri. En büyük 10 şirketin 6'sı petrol ve elektrik şirketi. Enerji sektörünün ihtiyaçları doğrultusunda doğa talan ediliyor, Numan Kurtulmuş Yırca için "vahşi kapitalizm" eleştirisi yapıyor ama yeşilin ve yaşamın katledilmesini "acele kamulaştırmalar" ile AKP sağlıyor. İnşaat sektöründe çılgın projeleri devlet bankaları fonluyor, yatırımcılar için kredi alımı kolaylaştırılıyor, AKP özelleştirmelerde sınır tanımıyor. Bütün bu "büyüme" ve rant düzeni içinde zenginler servetlerine servet katarken, işçiler için güvencesiz çalışma, taşeronlaştırma ve denetimsizlik kural oluyor.

Ölen işçilerin aileleri yasta, hayatta kalan işçiler ise öfkeli.

ANTİLİ EGEMENLİĞİ

İşçi sınıfının bir çok kesiminden mücadele sesleri yükseliyor.

NE İSTİYORUZ?

- İş güvenliğinin sağlanması için madenlere yönelik denetimler sıklaştırılmalı, Soma'dan Ermenek'e iş cinayetlerinde ihmal olan kamu görevlilerinin soruşturulmasına izin verilmeli
- Faruk Çelik, Çalışma Bakanlığı döneminde ölen 5 bin işçinin hesap vermeli
- Taşeronlaştırma politikalarına son verilmeli
- İşçilere mezar olan şirketlerin yöneticileri tutuklanmalı
- Maden ocakları acilen kamulaştırılmalı
- Enerji politikaları derhal değiştirilmeli. Gezegeni ve yaşamı yok eden kömüre, nükleere, HES'lere, kayagazına hayır! Madenler zaman içinde kapatılırken madenciler istihdam sağlanmalı. Güneş ve rüzgara yatırım yapılmalı
- Kaybettiğimiz işçi kardeşlerimizin hesabını sormak ve sömürü-rüşvet-yağma düzenine son vermek için tüm sendika konfederasyonları ortak bir platformda birlikte mücadele etmeli. Demokratik kitle örgütleri ve emekten yana siyasi partiler, işçi sınıfının birliğini sağlamak için harekete geçmeli.

SARAYLARA SAVAŞ!

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın 1000 odalı yeni sarayının maliyeti 1 milyar 370 milyon TL. Şili'de madencilerin üç ay sonra kurtarılabilmelerini sağlayan yaşam odaları ise, 40 kişi için 400 bin TL. Yani sarayın maliyetiyle 3425 yaşam odası yapılabileceği aynı anda her madende "kaza" olsa dahi 137 bin madencinin hayatta kalması sağlanabilir.

Soma'dan sonra Temmuz ayında CHP'nin madenlerde yaşam odalarının zorunlu olmasıyla ilgili verdiği önerge, AKP'lilerin oylarıyla reddedilmişti.

GÖRÜŞ
Roni Margulies

SORUNLARIMIZ İKİDEN İBARET

İki temel sorun var memlekette.

Bunlardan birincisi belli. Söylemeye bile gerek yok.

On iki yıldır başımızda sermayenin çıkarlarını acımasızca uygulayan, devletin baskı araçlarını bu doğrultuda gaddarca kullanan ve insan öldürmekten zerrece çekinmeyen, muhafazakâr, neo-liberal bir hükümet var. Ve yakın zamanda düşecek gibi, düşürülecek gibi değil.

İkinci sorun, bu yazının iliştiğindeki fotoğraf.

Askerî vesayetın bittiğini, silahlı kuvvetlerin artık seçilmiş hükümetlerin sözünden çıkamayacağını, siyasî süreçlere istediği gibi müdahale edemeyeceğini, bir daha darbe yapamayacağını düşünenler için faydalı bir fotoğraf.

Kemalizm moral bozukluğu yaşıyor, doğru. CHP'nin içler acısı hâli, "dinci" olarak düşünülen bir partinin her girdiği seçimi kazanması, bir dizi kutsal ineğin artık kutsallığının kalmamış olması Kemalistlerin fiyaskosunu bozdu, evet.

Ama ordunun ve koca bir devlet bürokrasisinin yanı sıra tabanda CHP ve MHP seçmenini, *Posta* ve *Cumhuriyet* okurlarını içeren doksan yıllık bir resmî ideolojinin on yılda yok olduğunu düşünmek garip bir saflık olur.

Bu iki sorun bir araya gelince, ikisinin de aşılmasını iyice zorlaştıran bir yumak oluşturuyor.

Toplumun bir kesimi, Kemalizm'in azgın günlerine dönmekten korktuğu için her koşulda hükümeti destekliyor. Bir kesimi de hükümet sorununu çözer diye her koşulda Kemalizm'i destekliyor.

Resimde görülen *Posta*, hükümetten kurtulmak istediği için Kemal'i öne sürüyor. Böyle yaparak, AKP seçmeninin iyice AKP'ye bağlanmasına sebep oluyor.

Kemal'e sarılarak bu hükümete muhalefet edilemez.

Mesele, **her ikisine de** muhalefet edebilmek.

ŞİLİ 1973: BURJUVAZİNİN DARBE SİLAHI

Umut Mahir Özen,
Allende'nin sol
iktidarına yapılan
darbeyi anlatıyor.

Şili'de 1970 yılında yapılan seçimleri Halk Cephesi'nin %36'lık bir oy oranıyla kazanması, işçi sınıfı açısından önemli bir dönüm noktası oldu. Şili deneyimi günümüzde de can alıcı bir tartışmaya cevap veriyor: Hükümetler parlamento aracılığıyla sosyalizmi kurabilir mi?

Allende iktidara geliyor

1970 yılında başkanlık seçimlerini kazanan Salvador Allende, Halk Cephesi isimli bir seçim ittifakının adayydı. Bu ittifakta Allende'nin başkanı olduğu Sosyalist Parti ve Şili Komünist Partisi'nin yanı sıra Halk Eylem Birliği Hareketi (MAPU) gibi önceki Frei hükümetinin çeşitli reformlarını destekleyen ancak bunlardan vazgeçilmesiyle bu birliğe katılan gruplar bulunuyordu. 4 Kasım 1970'te Başkanlığa seçilen Allende'nin arkasında, 1969 yılında düzenlenen 1939 greve katılan 230.725, 1970 yılında düzenlenen 5295 greve katılan 316.280 işçiyle beraber topraksız köylülerin kurduğu örgütler ve kırdan kente göçen işçilerin barınma haklarını savunan "gecekondu" örgütlenmeleri vardı.

Reform dahi olmayan reformlar

Allende tüm bu arkasındaki sınıfsal desteğe rağmen, orta sınıf ile proletarya arasındaki dengeyi sağlamak amacıyla çoğunluğu sağcılardan oluşan Kongre'nin onayını alabilecek reformları uygulamaya koymak niyetindeydi. Bu ise gidilebilecek yolun sınırını çizme şansını sağcılara eline bırakıyordu. Desteğini artırabilmek için bu orta sınıfı kazanmak isteyen Allende'nin yolu işçi sınıfını ve topraksız köylüleri denetim altına almak ve sınırlamak konusunda başarılı olmaktan geçiyordu.

Ekonomik olarak ücretlerde genel bir artış yaparak tüketimi canlandırma, ülkenin kullanılmayan sanayi kapasitesini yeniden devreye sokarak Frei'nin yarım bıraktığı işi devraldı. 1967'de çıkarılan yetersiz ve toprak sahiplerini kayıran Tarım Reformu Yasası'nı ise olduğu gibi tamamlama görevine koyuldu. Bununla beraber bu reformlar ABD'li sermayedarlara ait atıl durumdaki bakır madenlerini bedelsiz olarak devletleştirilmeyi de hedefliyordu.

Halk Cephesi'nin genel programında ülkenin önemli endüstriyel ve mali imkânlarının devletleştirilmesi öngörülürken, ticari girişimlerin önemli bir bölümü özel sermayeye bırakılıyordu. 3500 sanayi girişiminin 150'sini yani toplam üretimin %40'ını devletleştirmeyi planlayan hükümet daha sonra bu oranı dahi düşürecekti.

İktidara geldiğinde sağ partileri ikna ederek güvenoyu alabilmek için "Güvenceler Tüzüğü" isimli bir anlaşma imzalayan Allende, böylelikle burjuvazinin araçları olan eğitim sistemine, kiliseye, kitle iletişim

aletlerine ve silahlı kuvvetlere dokunmayacağına garantisini de vermişti.

1971 yılının sonlarına gelindiğinde patronların yeni yatırımlar yapmadığı görüldü. Orta sınıfın da stokçuluk yapması arz darlığı doğurdu. Bunu protesto eden sağcılar Fidel Castro'nun Şili'ye geldiği 1971 Kasım'ında "boş tencere" eylemi düzenledi. Eylemi yapan zengin kadınların hizmetçileriyle gelmesi ise gülünç bir durum ortaya koymuştu.

Haziran 1972'de Santiago yakınlarındaki Melipilla'da olan olaylar "cordon" isimli yerinden sınıf örgütlenmelerinin ortaya çıkmasını sağladı. Topraksız köylüleri, gecekonduya yaşayan yoksulları, öğrencileri de yer yer kapsayan cordonlar aslen örgütsüz işçi sınıfını örgütleyen alternatif olabilecek iktidar organları sayılabilir. Sosyalist Parti'nin sağ kanadı ve Komünist parti, üyelerine cordonlarla asla işbirliği

Allende, başkanlık binasından çıkıyor dışarıda darbeciler bekliyor.

"İşçi sınıfının yaratabileceği alternatif iktidar organları parlamenterist görüşlerce dağıtılmış ya da önemsizleştirilmişti. İşçi sınıfının önderlik sorunu Şili toplumunu uçuruma sürüklemiş, binlerce insanın öldürüldüğü sınıfsal örgütlenmelerin paramparça edildiği bir sona götürmüştü."

yapmama çağrısı yaptı ve resmi sendika konumundaki CUT'un belirleyici olması gerektiğini söylediler.

Temmuz sonunda siyasi sorunları konuşmak üzere bir araya gelen 3000 delegeli Halk Meclisi, Komünist Parti ve Allende tarafından aşırı solun hizip çalışmaları olarak değerlendirildi.

11 Ekim kamyoncular grevi

11 Ekim 1972 günü, haftalar öncesinden ay-

rıntılarıyla planlanan işverenlerin ulaşım grevi, faşist parti Patria y Libertad (Anavatan ve Özgürlük) tarafından uygulamaya koyuldu. Allende ilk günlerde sessiz kalsa da Şili işçi sınıfı muazzam bir örgütlülükle hayatı yeniden kuruyordu. İşçiler buldukları her alanda ulaşım faaliyetlerini örgütleyiyor ve ekonomik işleyişi düzenliyordu. Kepenk kapatan dükkanların kepenkleri açılıyor üretim de aksamadan sürdürülüyordu.

Bu koşullarda solun yapması gereken devrimci atılım sağlanamıyor ve tartışmalar HC'ye çağrılar yapmak, HC'den devrimci bir tutum beklemekte tıkanıyordu. Allende işçilerin tüm bu çabalarına rağmen kabineye ordu mensuplarını alarak OHAL ilan etti. Ordu şiddetle işçilerin yarattığı örgütlenmelere saldırdı. Kabinedeki HC mensupları ise işçilere geri çekilmeleri gerektiğini söylüyordu.

çözüm getiremiyordu. Tartışmalar hala HC ekseninde yürüyor, radikal bir kopuş sağlanamıyordu.

Bu politik gelişmelerin üzerine, sektörel kaynaklı ekonomik çıkarları için greve giden bakır madencileri solun geniş kesimleri tarafından burjuvaziye ve emperyalistlere hizmet etmekle suçlandı. Ekonomik krizin faturası madencilere çıkarılıyor, sol buna seyirci kalıyordu.

Sonun başlangıcı: 29 Haziran 1973

Albay Roberto Souper'in darbe yaptığını duyurmasıyla cordonlar etrafında örgütlenen işçiler buna karşılık verdiler. Darbe sağın önemli bir silahıdır ve bunda hemfikirlerdir. Bu süreçte Sosyalist Parti ve Komünist Parti dahi silahlanma çağrısı yap-salar da hala ordudan "devrimci" bir tutum beklemektedirler.

İşçi örgütlenmeleri 1972 Ekiminden öğrendiği derslerle karşılık vermeye devam etse de süreç daha hızlı ilerlemekteydi. Allende yeniden sıkıyönetim ilan etti. Ordunun ilk hedefi yine sınıf örgütlenmeleri oldu. Allende de Komünist Parti de sorumluluğu aşırı sola yüklemek konusunda hemfikir. Burjuvazi yeniden ekonomiyi durdurma yoluna giderek siyasi durumu içinden çıkılamaz hale getiriyordu. Bu sırada çıkan "Silahlanmanın Denetim Altına Alınması Yasası" işçi sınıfına karşı ordunun elini güçlendirmekten öteye gidemedi.

3 Ağustos'ta 11 Ekim'de darbeyi yapacak olan Pinochet'in de içinde bulunduğu yeni bir kabine kuruldu ve devrimci bir atılım yapmaktan çok uzakta olan Allende'nin burjuva devletine olan inancı bir kez daha kendini gösterdi.

Sol tarafından ordudaki rütbesiz askerlere yapılan emre itaatsizlik çağrıları sınıfın gücünün törpülediği o günlerde anlamsızlaşmıştı. İşçi sınıfının yaratabileceği alternatif iktidar organları parlamenterist görüşlerce dağıtılmış ya da önemsizleştirilmişti. İşçi sınıfının önderlik sorunu Şili toplumunu uçuruma sürüklemiş, binlerce insanın öldürüldüğü sınıfsal örgütlenmelerin paramparça edildiği bir sona götürmüştü.

Aslolanın işçi sınıfının öz örgütlenmesi olduğunu Şilili bir işçinin sözleriyle tekrarlayarak bitirelim: "Ne olursa olsun faşistlere teşekkür etmemiz gerekiyor. Onlar bizlere msket oynararak devrim yapılamayacağını göstermiş oldular. Bir sorun ortaya çıktığında, biz işçiler ön saflarda yerimizi almalıyız. Şu birkaç günde öğrendiklerimiz, son iki yılda öğrendiğimizden daha fazla."

YIRCA'DA NELER OLUYOR?

Soma'nın 150 haneli Yırca köyü önceden tütün yetiştirilen bir köymüş. Ama termik santraller yapıldığından beri tütün tarlaları bir bir yok olmuş. Kalan tarlalardan ürettiklerini de satamaz olmuşlar. Bunun bölgede bir alternatifi var, o da zeytin tarımı. Artık neredeyse tek geçim kaynağı zeytin olan Yırcalılar ise, Eylül ayından beri zeytinliklerini kaybetmemek için mücadele veriyorlar. Danıştay ise santral için yürütmeyi durdurma kararını tam 6.000 zeytin ağacı kesildikten sonra verdi.

Kolin Şirketler Grubu, Yırca etrafında zaten var olan 2 termik santrale bir yenisini eklemek niyetinde. Bu sebeple 490 dönümlük bu zeytinlik hakkında "Acele Kamulaştırma" kararı veriliyor ve köylüye ait olan araziye el konuluyor. Mevcut santrallerin külleri ve ürkütücü uğultusu altında yaşamaya çalışan köylüler bu tahribattan bıkmış durumda olsalar da, Kolin'i yenene kadar direnmekte kararlılar.

Yırca Köyü'nün 250-300 metre uzağında bulunan zeytinliğin önünde her gün bir araya gelen köylüler gece geç saatlere kadar nöbet tutuyorlar. Şirket, çalışma makineleri ve güvenlik görevlileriyle geldiklerinde onları durdurmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Köyün gençlerinden biri, cuma sabaha karşı ağaçları kesmeye başlayan şirket görevlilerinin genç-yaşlı demeden direnç gösteren herkesi dövmeye başlayıp kelepçelediklerini ve alıkoydukları kişileri dağın başına götürüp bıraktıklarını anlatıyor. Zeytinlikte

Hükümet zeytin ağaçlarının değil termik santrallerin koruyucusu.

çalışan bir köylü ise, termik santraller yapıldığından beri tütün yetiştiremediklerini, tek geçim kaynağı olan zeytinliklerin de kesilmeye başladığını söylüyor.

Yırca'da yaşanan bu olaylar aslında kulağa hiç yabancı gelmiyor. Hükümetin insan yaşamı ve doğa varlıklarından önce Kolin gibi şirketlerin yatırımlarını ve kazançlarını gözettiği maden ocakları, termik santraller, HES'ler, kent- sel dönüşüm projeleri gibi neoliberal politikaların ürünü olarak hemen her gün karşımıza çıkıyor ve yaşamı tüm gücüyle tahrip etmeye devam ediyor. Bizler de, bu vahşi uygulamalara karşı yaşam alanlarına, geçim kaynağı olan topraklara, su varlıklarına sahip çıkmaya devam edeceğiz. Bugün Yırca'da olduğu gibi.

METAL İŞÇİLERİ GREVE HAZIRLANIYOR

■ DİSK Birleşik Metal İş Sendikası ile patron örgütü MESS arasında görüşmeleri süren, 2014-2016 arasında kapsamakta olan Toplu İş Sözleşmesi görüşmeleri uyuşmazlık ile sonuçlandı. Uyuşmazlığın ardından işkolunda grev ihtimali doğdu.

■ Can güvenliği için greve çıkan ve işten atılan 26 Enerji-Sen üyesi işçi, 85 gündür süren direnişlerini Avcılar BEDAŞ önüne taşıdı.

■ Kalpaklı Belediyesi'nde çalışırken sözleşmeleri yenilenmeyerek işten atılan işçilerin belediye önündeki direnişi 40 günü geçti.

■ İstanbul'daki Ülker fabrikasında Hak-İş'ten DİSK'e geçtikleri için işin

işten atılan işçiler fabrika önünde direnmeye devam ediyor.

■ İstanbul Ümraniye'de kurulu bulunan ve silah sanayinde üretim yapan ARMSAN Silah San. ve Tic. AŞ. fabrikasında çalışan işçiler, Birleşik Metal-İş Sendikası'nda örgütlenerek Bakanlık'tan yetki aldılar. Patron, sendikacı 7 işçiyi kovunca fabrika önünde direniş başladı.

■ Zonguldak'ın Ereğli ilçesine bağlı Kandilli beldesindeki özel maden ocağında, Torba Yasa gereği geçen ay en az iki asgari ücret alan 850 işçi, bu ay bu yükümlülüğü yerine getirmeyen işverenin geçen ay ödediği ücreti de kestiği gerekçesiyle iş bıraktı.

Schneider Fabrikası'nda iş bırakma eylemi.

MARKS DİYOR Kİ
Volkan Akyıldırım

"VATAN SATILYOR" FİKRİ YENİLGİYİ GETİRDİ

"İşçilerin vatanı yoktur. Zaten onların olmayan bir şeyin, alınması da mümkün değil."

(Komünist Manifesto, Marx ve Engels)

1980'de askeri darbe ile hayata zorla geçirilen özelleştirme politikalarının ulaştığı nokta, piyasanın getirdiği verimlilik, kalite, iyi yaşam koşulları değil 19. yüzyıl işçi sınıfı çalışma koşulları. İşçi sınıfının o zaman kazandığı sekiz saatlik işgünü bugün Türkiye işçi sınıfının mücadele konusu.

Sendikacı olmak anayasal vatandaşlık hakkı olarak tanımlanmasına rağmen patronun adamı olan ustabaşları tehditle işçilerin örgütlenmesine izin vermiyor. Aynı işyerinde aynı işi yapan işçiler, çalıştıkları şirkete değil ayrı ayrı taşeron şirketlere bağlılar.

Kâr hırsı ve rekabet üretimin kesintisiz devam etmesini zorlarken, özel şirketlerin insafına bırakılmış işçilerin ne ücretleri artıyor ne de ekonomik büyümeye rağmen yaşam koşulları iyileşiyor.

Her gün onlarca işçinin çalışırken ölmesine yol açan özelleştirmeye karşı neden büyük bir mücadele patlak veriyor?

Sendikalar kamu kurumlarının yani devlete ait kuruluşların özel şirketlere satılmasına karşı iki türlü tepki verdi.

İlki piyasa ekonomisinin sorunları çözeceğini baştan kabul etmekte. Çünkü SSCB yıkılmıştı, herkes stalinizmin çöküşünü sosyalizmin çöküşü olarak görüyordu ve sosyal

SENDİKALAR İŞÇİLERİN ÇIKARLARINI SAVUNAN ÖRGÜTLER OLMALI

Hak-İş'e bağlı Öz Gıda-İş'in örgütlü olduğu Ülker fabrikasında DİSK/Gıda-İş'e üye oldukları için işten atılan 13 işçi, firmanın Topkapı fabrikası önünde direnişe geçti. İşçiler, Öz Gıda-İş'in, yaşadıkları sorunları görmezden geldiğini ve çözüm için harekete geçmediğini söylediler.

Sendikalar, işçilerin daha iyi ücret alabilmesi, iş güvenliği, işçi sağlığı, kreş hakkı, demokratik haklar vb. talepleri için sendikalara üye olurlar. Ama Türkiye'de 2001 krizinden sonra, sendikalar işçi sınıfının çıkarlarını korumak yerine "ülke ekonomisi"ne zarar gelmesin mantığı ile mücadele alanlarını terk ettiler.

Sendikaların bu pasifliği, 2008'deki kriz döneminde bile devam etti. Ancak hükümetin 2013 yılında kıdem tazminatını fona devretme hesabına karşı ilk defa işçiler ve sendikalar seslerini yükselttiler, genel grev tehdidinde bulundular.

İşçiler mücadeleden yana

Soma katliamının ardından bu birlikte hareket etme eğilimi daha da güçlendi. Sendikalar zayıf da olsa bir genel grev yaptı. İşçiler madenlere inmediler. Hükümet yasal düzenlemeler yapmak zorunda kaldı.

Ama Ermenek faciasında veya Ülker direnişinde gördük ki, bazı sendikalar işçilerin mevcut yasal haklarını bile işverenlere karşı savunmuyorlar, işverenlerin yasalara uymasını sağlamıyorlar. Bu tip sarı, işveren yanlısı sendikaları, işçi sınıfının çıkarlarını savunan örgütlere dönüştürmek için çaba göstermek acil bir görevdir.

Açlık sınırının 1205 lira olduğu Türkiye'de asgari ücret 950 lira. Şu anda Türkiye'de asgari ücretle geçmek zorunda olan en az 10 milyon kişi var ve asgari ücretin satın alma gücü hızla eriyor. Yılsonunda belirlenecek asgari ücret için şimdiden mücadele hazırlıklarına başlamak gerekir.

Taşeron karşı mücadele

Taşeron sisteminin her türlü facianın asıl kaynağı olduğu kamuoyunca artık anlaşılmıştır. Taşeron sisteminin zararları ile ilgili farkındalığın sürekli gündemde tutulması önemli bir mücadele konusudur.

Hükümet şimdilik kıdem tazminatı fonu uygulamasından vazgeçmiş görünse de, 2015 seçimlerinden sonra fon yasasını çıkarmak, yapacağı işlerin başındadır. Kıdem tazminatının ortadan kaldırılmasına karşı işçi sınıfının topyekün mücadelesini örgütlemek gerekir.

devletin de aynı çöpe atılması burjuva fikrini kabul ettirir. Örgütledikleri sektörler dışında Türk burjuvazisinin özelleştirme politikalarına itiraz etmediler.

Örgütledikleri fabrikalar satılığa çıkarıldığında ise buna "Vatan satılıyor" diye tepki gösterdiler. Yani "milli" fabrikalarının "yabancılar" satılmasına karşı çıktılar. ve yendiler.

Özelleştirmelerden en çok faydalanan Türkiye'nin en zengin ailesi Koçlarla, bir işçi ailesinin aynı topraklarda doğmaktan kaynaklı ortak çıkarlarından bahsetmek ne kadar saçma ise başka topraklardan kopup gelmiş Suriyeli ve Afrikalı göçmen işçilerle kaderimizin ortak olduğunu söylemek o kadar gerçek.

Patron ister "yerli" ister "yabancı" olsun işçinin alttaki konumu değişmez. İşçi sınıfının haklarını kazanması milliyetçilikten kurtulmalıyız.

HAKKIMIZI ALANA DEK BURADAYIZ

Direnışteki Ülker işçilerinden Ercan Durak yazdı

Sendikadan hiç memnun değildik. İş koşulları konusunda hiçbir çabası yoktu sendikamızın. Araştırdık, bizim çıkarlarımızı DİSK'in savunabileceğini düşündüğümüz için 9 işçi olarak sendikamızı değiştirdik.

Çalışma saatleri konusunda talebimiz var. Akşam vardiyası istemiyoruz. Akşam vardiyası olarsa 12 saat çalışmak istemiyoruz. Bu kadar uzun çalışmak vücudumuzu bitiriyor. Direniş yüzünden ameliyatımı erteledim. Birçok işçide bel, boyun fıtığı, varis, menisküs ve gürültüden ötürü duyma kaybı var benim gibi. 12 saat ayakta çalışıyoruz. Günlük yapılması gereken iş çok fazla. 12 saatte yetişmeyince hakkımızda tutanak tutuluyor ve savunma isteniyor. Günde 15 dakika tuvalet molası, yarım saat yemek molası var. Bu sürelerden kısmadıkça işleri yetiştirmek ise mümkün değil.

Bir senedir işe telefonla girmek yasak. Üstümüzü arıyorlar. Bilmem ne iş kanunu gereği... Daha çok verim için... Ama yöneticilere yasak yok. Giriş-çıkış için kart veriyorlar, manyetiği bozulduğunda onun parasını bile bizden alıyorlar. 15 senedir burada çalışıyorum. Yeni gelen işçiden 30 lira fazla maaş alıyorum. Maaşlar asgari ücretin biraz üstünde.

Sendika bu konuda sessiz kalınca biz de sendika değiştirmeye karar verdik. İşlemleri yaptığımız gün işten çıkarıldığımızı ve tazminatımızın yatırıldığını öğrendik. İnsan kaynakları müdürü rica etti, “

imza atın” dedi, atmadık. Bizim derdimiz para değil ki, hakkımızı alabilmek. İşimizi geri alana dek de mücadelemize devam

edeceğiz.

1000 kişiyiz burada, bir de 300 kadar taşeron işçi var. Taşeron işçiler getir götür işleri yapıyorlar, bizim yetiştiremediğimiz işleri tamamlıyorlar. Patronlar bir senenin sonunda taşeronları kadroya alıyor. Kadrolu olunca işçi seviniyor fakat maaşında 30 lira zam oluyor sadece. Yılda dört kez de ikramiye alıyorlar. Çalışma saatleri, koşulları hep aynı oysa. 40 tane kadın işçi çalışıyor ayrıca. Bize söylenene göre, Ülker fabrikasını ağır sanayi statüsüne almamak için yapılan bir şeymiş. Yaptığımız iş ağır sanayi olarak geçse hem ücretlerimizde iyileştirme olacak hem de bu kadar uzun süre çalışmamış olacağız. Ayrıca mesleki hastalıklarda tazminat hakkımız da olacak. Gel de beş sene çalış burada. Felç olursun...

Bizi tecrit etmeye çalışıyorlar. Sadece sesimiz duyulsun istiyoruz. Hakkımızı istiyoruz. Adalet istiyoruz. Alana dek de burada olacağız.

KURAKLIK İKLİM DEĞİŞİMİNİN ÜRÜNÜ

İklim Değişikliği ve Kuraklık, önsözünü Ömer Madra'nın yazdığı Ümit Şahin ve Levent Kurnaz'ın hazırladığı 36 sayfalık bir kitapçık. Temel madde döngülerinin işleyişini, bu döngülerde en ufak bir oynamanın küresel iklim değişikliğindeki rolünü, su döngüsünü, “Küresel Su Sorunu, Çoraklık, Çölleşme” benzeri kavramların anlamını ve kuraklığın uluslararası kurumlar tarafından nasıl tanımlandığını ele alıyor. Kitapçıkta, iklim değişikliğinin bilimsel temelleri, sonuçları ve bu değişimin önlenmesine ilişkin güncel- geçerli bilgiler içeren IPCC raporlarından 2007'de ve 2013'te yayınlanmış 4. ve 5. değerlendirme raporlarının kuraklık verilerinin bir bölümü de detaylarıyla önümüze seriliyor.

Bu uluslararası verileri, aşırı yağışların artmasının ve yağışlar arası sürenin uzamasının kuraklığın öncü göstergelerinden olduğunu gündelik deneyimlerimizde gözlemleyebiliyoruz. Ülke genelinde yaşadığımız kuraklığın tablosu çizilmiş ve eylem

planlarıyla beraber kuraklığa yönelik çalışmalardan da söz ediyor. Kitapçık, iklim değişikliği ve kuraklık arasındaki direkt bağın kabul edilmesi, böylece kuraklığın insanın eliyle olduğunu, kuraklıkla mücadele etmenin yegane yolunun ise iklim değişikliğiyle mücadeleye etmek olduğunu anlatıyor.

Ayrıca bu mücadelede somut ve aktif adımların atılması (sera gazı salınımının azaltılması için hedef tespiti: fosil yakıt tüketiminin azaltılması, enerji verimliliğinin artırılması, ormanların korunması, uluslararası iklim politikalarında aktif rol alınması vb.) gibi talepleri içeren çözüm önerileriyle sonlandırılıyor.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE KURAKLIK
ÜMIT ŞAHİN - LEVENT KURNAZ.

BUYRUN... HOŞGELDİNİZ

Kadıköy'den yazan Kürşat Güngör Sağlam, kafe çalışanlarının grevini anlattı.

Kadıköy'de Alkım kitabevine bağlı Cafe Kafka'da çalışanlar ücretleri ödenmediği ve sigortalarının yapılmadığı gerekçesiyle iş bıraktı. Yaz aylarında ise Çeşme Kafe Pi çalışanı bir üniversite öğrencisi bahşiş çaldığı iddaasıyla önce sopayla, sopalar kırılınca da streç film rulosuyla hastanelik edildi. Bu olaylar şu an için en akılda kalıcı ve yeni olanları. Tabi medyaya da yansıyanları.

Bu sektörde çalışanların çoğunun öğrenci, savunmasız ve güvencesiz olduğu malum. Maruz kaldıkları muamele ise çoğunun kendini “solcu” olarak tanımladığı kafe-bar sahipleri veya müdürlerinden geliyor. Solcu retoriğine de hakimse bu patronlar, çalışanlar için hem kafa karıştırıcı olup hem de sınıfsal farklılıkların göz ardı edilmesine ve çalışanlar arasında bölünmelere yol açan tartışmalara neden oluyor. Var olan sendikaların çoğunun bar çalışanlarını görmezden gelmesi ve kendi içlerindeki bürokratik hegemonya sömürüyü daha da vahşileştiriyor. Nitekim ortalama on saat ayakta yoğun tempoyla çalışmak, aşağılayıcı muamele ve hakedilenin çok aşağısında yevmiye bar çalışanlarının hayatını sürdürdüğü koşulları oluşturduğundan, fikirlerinin de oluşumunda önemli bir etken.

Çalışanlar, aralarındaki ayrımı oluşturan tüm öğeleri (ırkçılık-milliyetçilik, cinsiyetçilik, homofobi vb) hatıta hizmet etmenin kendisini de sorunsallaştırıyorlar ve bu hareketlenmeleri fark etmek şu an çok daha kolay. Bursunun kesilmemesi için sigorta yaptıramamak, hem öğrenci hem bar çalışanı birinin mücadele hattını açıkça ortaya koyuyor ve gözlerinin önündeki gerçekle yüzleşmek ise mücadele isteğini daha da kabartmışa benziyor: “Hiçbir şey, ilkel birikimi sağlama çabası içindeki bir küçük burjuvadan daha tiksindirici değildir.”

GEÇEN HAFTADAN:

■ KEG'in 1 Kasım'da İstanbul'da düzenlediği “New York'tan Paris'e iklim mücadelesi” başlıklı toplantıda, Ömer Madra ve Gökşen Şahin, New York'taki devasa gösteriden izlenimlerini aktardı. Aktivistler, 2015 sonunda Paris'te dünya liderlerinin buluşacağı zirveye nasıl bir kampanyayla hazırlanacaklarını tartıştı.

■ Dünya Kobané günü ilan edilen 1 Kasım'da hükümetin yasak ve tehditlerine rağmen binlerce yurttaş Tünel Meydanı'nda bir araya geldi. DSİP üyelerinin de içinde bulunduğu kortej buradan Galatasaray Meydanı'na yürüyüş gerçekleştirdi.

■ DSİP üyeleri, Hak-İş'e bağlı Öz Gıda-İş sendikasının yönetimine tepki duydukları için DİSK'e geçen ve işten atılan Ülker çikolata fabrikası işçilerini ziyaret etti.

TOPLANTI VE EYLEM DUYURULARI

BEYOĞLU

13 Kasım Perşembe, 19:00

BARİŞ SÜRECİNİN GELECEĞİ

Konuşmacılar: Garo Paylan ve Ümit İzmen

20 Kasım Perşembe, saat 19:00

“YERYÜZÜ AŞKIN YÜZÜ OLUNCAYA DEK” BELGESELİ YÖNETMENİ REYHAN TUVI İLE SÖYLEŞİ

29 Kasım Perşembe, 19:00

1915'DEN 2015'E TORUNLAR ANLATIYOR: SOYKIRIMLA YÜZLEŞİYORUZ

Konuşmacı: Ferhat Bakırcaoğlu

İsmail Beşikçi Vakfı, İstiklal Cd. Ayhan Işık Sk. 21/1

FATİH

14 Kasım Cuma, saat 19:00

İŞÇİ GÜVENLİĞİ NASIL SAĞLANIR?

22 Kasım Cumartesi saat 19:00

ADALET, BARİŞ, ÖZGÜRLÜK İÇİN BİRLİKTE NASIL MÜCADELE EDİLİR?

Beyrut Cafe, Ali Kuşçu Mahallesi, At Pazarı Meydanı Sokak No:7

KADIKÖY

14 Kasım Cuma, 19:00

KADIN İSTİHDAMI VE ÇALIŞMA HAYATINDAKİ EŞİTSİZLİK

Konuşmacı: Sinem Atakul

Serasker Cad., No: 88, Nergis Apt., Kat:3,

ŞİŞLİ

13 Kasım 2014 Perşembe saat 19.00

BİR MÜCADELE PRATİĞİ OLARAK İSTANBUL'DA KENT HAKKI

Konuşmacı: Esra Akbalık

21 Kasım 2014 Perşembe saat 19.00

8. YIL BİTERKEN: HRANT DİNK CİNAYETİ DAVASI NEREYE?

Konuşmacı: Yetvart Danzıkyan

Nakiye Elgün Sokak, No:32/3 Osmanbey

İZMİR

22 Kasım cumartesi saat : 16.30

İŞ CİNAYETLERİNİ NASIL DURURACAĞIZ?

Kıbrıs Şehitleri Cd, 1462. Sk, No: 20/1 Alsancak

ANKARA

18 Kasım Salı saat 19.00

İŞÇİ GÜVENLİĞİ NASIL SAĞLANIR?

Konur Sk, No:14/13, Kızılay

SADECE YASALARA GÜVENEREK HAK ARAMAK BOŞUNA

Bilgi Üniversitesi çalışanı Mehmet Işık, sendikal mücadele deneyimlerini yazdı.

Bilgi'deki sendikalaşma süreci işçi sınıfımız ve onları örgütlemek amacıyla olan kurum ve kuruluşlar için birçok derslerle doludur. 2009 yılında başlayan sendikalaşma çalışmalarına büyük umutlarla başlamıştık. Akademisyenlerimiz, destek hizmetleri çalışanları ve sendikacılar büyük bir heyecanla bir an önce örgütlenmemizi tamamlayıp toplu sözleşmeye kavuşmak için çalışıyorduk. Ancak ne yazık ki istediğimiz sonuca ulaşamadık.

Şimdiye kadar başarılı olamayışımızda sendikacılarımızın da akademisyenlerimizin de biz destek personelinin de hataları var. Bilgi sendikalaşmasının en önemli zorluğu bence şuydu: Tam sendikalaşma çalışmaları başladığı zamanlarda uluslararası bir üniversite şirketi olan Laurette Bilgi'yi ticari bir üniversiteye dönüştürmeye başlamıştı. Bu nedenle Bilgi'deki herkesin çalışma koşulları değiştiriliyor, zorlaştırılıyor ve ücretleri kısılmaya çalışılıyordu.

Bu nedenle sendikamız da bu sorunlarla boğuşmak zorunda kalıyor üye kazanma çalışmalarında başarılı olamıyordu. Bu süreçte birçok arkadaşımız baskılar gördü, işten çıkarıldı.

Bizler sendikalaşmaya öncülük ettiğimiz için işten çıkarılmıştık. İşten çıkarılanların arasından direnmeyi seçenlerin arasında bulunmaktan gurur duyuyorum. Yağmurun soğuşun altında 2010 'da arkadaşlarımız 83

Hakları için mücadele eden Bilgi Üniversitesi çalışanları kampüste.

gün, 2012'de biz 81 gün çadırda direniş yaptık ve kazandık. ve 2010 direnişçilerinden hayata veda eden Kadir Karabulak arkadaşımızı da saygıyla anıyorum.

Şimdi Bilgi'de sendikal bir temizlik işçisi olarak çalışıyorum. Bizim örgütlenme çalışmamız toplu sözleşmeyle sonuçlanmadı, ama sendika demek işçilerin iradesi demek olduğunu öğrendik. Çünkü sendika örgütlü işçiler için yasal bir çatıdır. Çatıyı ayakta tutan binanın iskeletidir. O iskeleti oluşturan çalışanlar olmazsa iskeletin ayakta durması mümkün değildir. İşçiler örgütlenip biraraya gelmezlerse sendikanın adı hiç bir işe yaramaz. Bizler bu süreçte dayanışmayı öğrendik, sermayenin beyaz yakayı mavi yakayı ayırd etmeden sömürdüğünü

işine gelmeyince kapıya koyduğunu öğrendik. Baskılar ve işten çıkarmalar karşısında direnme cesareti gösterenler onurlarına sahip çıkabiliyorlar. İnsanca muamele gördüğünü öğrendik. Davalarımıza emeğimize sahip çıkmayı öğrendik.

Bilgi Dayanışması da Vakıf Dayanışması kısa adı VIDA olan bu örgütlenme mücadelesinin sonucunda oluşmuştur ve çok da iyi olmuştur. Bu günlerde İşten çıkartılan arkadaşlarımızın işe iade davaları tek tek kazanımla sonuçlandı sonuçlanıyor. Ancak şunu bilmeliyiz ki sadece yasalara güvenerek hak aramak boşunadır. Aslolan örgütlenerek mücadele etmektir.

Dayanışma ile...

"YENİ TÜRKİYE" KADIN TARIM İŞÇİLERİNE CEHENNEM

FULYA ORAL

Isparta'da mevsimlik tarım işçilerini taşıyan midibüsün devrilmesi sonucu 15'i kadın 17 işçi yaşamını yitirdi.

Hayatını kaybedenlerden biri ise 15 yaşında harçlığını çıkarmak için annesiyle çalışmaya giden bir çocuk.

Türkiye nüfusunun %25'i tarım işçisi, çoğunluğu kadın ve hiçbir iş güvencikleri, sosyal güvenceleri olmadan çalışıyorlar. Sadece yaz aylarında iş bulan, günlük 20-30 TL'ye

çalışan işçiler 12 ay boyunca ayda 265 TL prim ödeme şartıyla sigortalı sayılıyorlar. Devlet sigortalı olduklarını sağlamadığı gibi işçileri borçlandırıyor.

Tarlada çalışan her iki işçiden biri temiz içme suyuna erişemiyor. Kapasitesinin iki katına kadar doldurulan araçlarla ulaşmaları sağlanıyor.

2014 yılının ilk on ayında 64'ü tarım emekçisi olmak üzere 101 kadın işçi hayatını kaybetti.

Ücretsiz aile işçisi olarak görülen, emeği görmezden gelen tarım işçisi kadınların %49'u gebeyken tarlalarda çalışmakta. Sağlıksız ve güvenli olmayan çalışma koşulları yüzünden her 5 kadından biri engelli ya da hasta çocuk doğuruyor.

Neredeyse tamamı çocukları ile birlikte tehlikeli koşullarda, sigortasız, kolay ulaşabilecekleri sağlık hizmetleri olmadan çalışmaktalar.

Hükümet acilen tarım işçilerinin sorunlarını çözecek yasal düzenlemeler yapmalı.

ÖNE ÇIKAN
Canan Şahin

PASİF DEVRİM, GRAMSCİ VE AKP

Türkiye'de solun tedavüle soktuğu kimi terimler bir süreliğine moda olur. Yakın zamana kadar AKP'nin iktidarlaşma süreci için Cihan Tuğral'ın tespitinden yola çıkarak 'pasif devrim' denilirdi. Olabilir. Yeter ki anlamamıza yardımcı olsun. Bu kavramı AKP'nin düzenle bütünleşmesinin eleştirisi olarak kullananlar Gramsci'den referansla bu devrim biçiminin bir burjuva stratejisi olduğunu ve kitlelerin radikalliğinin, kendisi de radikal olan bir burjuva dönüşüm ve restorasyon sürecinde soğurulduğunu anlatıyorlardı. Bu kavramı sol literatürde sahip olduğu negatif kullanımının aksine AKP'nin eski düzenle hesaplaşmasının radikalliğine övgü olarak kullananlar da vardı.

Ben ilk grupla tartışacağım. AKP iktidarının Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan beri askeri müdahalelerle devamlılığı sağlanmış kurumsal örgütlenişleriyle girdiği kısmi savaş esas olarak arkasına aldığı Anadolu burjuvazisinin devletle yeniden ilişkilenebilmesi için yapılsa da arkasına geniş yoksul kitlelerin desteğini aldı. Bu yüzden 2010 anayasal düzenlemesi bir yandan AKP ile temsil edilen yürütmenin alanını genişletirken darbelerin yargılanması gibi düzenlemeleri de yapmak zorunda kaldı -burjuvazinin bu noktadaki içsel-sınıfsal cimriliğini eleştirenler "yetmez ama evet" demişti, hala günah keçisi arayan A-kepe karşıtları için hafızalarda canlıdır.

Bunun yanı sıra AKP, Kürt sorununda hem Kürt siyasal hareketinin kazanımının sonucu olarak hem de artık batıda savaşmak istemeyen yoksul kitlelerin baskısıyla barış masasını kurmak zorunda kaldı. Yani radikal İslamcılıktan ılımlı İslamcılığa doğru soğurulduğu iddia edilen kitlelerin taleplerini zımni olarak değişim momentine eklemeli. Şimdi buraya kadar AKP'nin Gramsci'nin tarif ettiği gibi bir burjuva hegemonya bloğu kurduğunu ve kitlelerin aktif mobilizasyonunu da bu süreçte kimi reformlarla soğurarak pasif bir devrim yaptığını düşünelim. Bu noktada da Gramsci'nin bir şey söylüyor olması gerekmez mi?

Gramsci hegemonyayı sadece burjuvazinin ikna süreçlerini tariflemek için kullanmadı. Lenin'den ödünç aldığı işçi sınıfının ittifaklar stratejisini geliştirerek, işçi sınıfının nasıl liderlik edebileceğini teorize etmek için kullandı. Ve pasif devrime karşı anti-pasif devrimi önerdi. Sınıf güçlerinin önderliğinde demokratik güçlerin mücadelesinin sürekli genişletilmesi gerektiğini yazıyordu. Bu noktadan hareketle AKP'nin çözüm sürecinde Kürt hareketini, sol muhalefeti ve hatta kendi tabanını pasifize ettiğini söyleyenlerin yapması gereken şey Kürtlerin masadan kalkması için propaganda yapmak değil barış isteyen milyonların pasif birer izleyici olmaktan aktif birer siyasetçi olmaları için kampanyalar örgütlemek olmalı. Aynen darbeci generaller yargılanırken 'bu davalar birer intikam davası ve sahte' demek yerine köy yakan ve boşaltan generallerin yargılanması için büyük gösteriler yapmak gerektiği gibi. Demek ki şunu unutmamak gerekir: burjuvazinin stratejilerini tespit edenler kitleleri bizzat burjuvazi gibi pasif birer nesne olarak görürlerse işçi sınıfı için strateji geliştiremezlermiş. Bir de Hapishane Defterleri'ni bu denli seçici kullanmamak gerekiyormuş.

marksist.org
BAĞIŞLARINIZI BEKLİYOR!
devrimci antikapitalist haber yorumu

Arşivimize buradan ulaşabilirsiniz:
www.sosyalistisci.org

İstanbul boğazında boğularak ölen Afganistanlı göçmenler.

MÜLTECİLER NİÇİN ÖLÜYOR?

MEMET ULUDAĞ

Kendinizi Suriye'de, Libya'da, Gazze'de, Irak'ta, eskiden Bosna'da hayal edin. Ne yapardınız?

Hangi sınır, hangi yasa, hangi vize ve pasaport umurunuzda olurdu?

Çok moda şekliyle "tamam anlıyorum, durumları zor ama..." diye başlayan cümlelerin mantıksal sonucu 'kaçmasınlar' ve 'gelmesinler'dir. Pratik sonucu ise 'ölsünler'dir.

Mülteciler niye ölüyor?

Bunun cevabı tarihsel, politik, uluslararası dengeler ve dengesizlikler, savaşlar vs. düşünülerek çok boyutlu bir şekilde ve derinlemesine verilebilir ama bu sıkıcı işe girmeden bazı şeyleri kısaca hatırlamakta fayda var.

Doğal gaz ve petrol zengini Nijerya'da milyonlarca insanın baskıcı bir rejim altında günde 1 dolarla geçimini sağlamak zorunda bırakılması...

Hemen hemen tüm verimli Afrika topraklarının ve su kaynaklarının Çin, Fransız, Hollanda, Almanya, ABD ve Rusya gibi ülkelerin dev tarım şirketlerine verilmesi, milyonlarca insanın doğal yaşam ortamından koparılması...

Afganistan ve Irak işgallerinin yarattığı beş milyon mültecinin kaçmak zorunda kalması...

Libya'yı "Kaddafi'den kurtaracağız" diye bombalamak ardından da, sessiz sedasız kenara çekilip, geriye enkaza dönmüş bir ülke bırakmak...

Avrupa başkentlerinde dünyanın en büyük silah fuarlarını düzenleyip, halkları fakir, kendileri zengin onlarca Afrika ve Ortadoğu ülkesinin diktatörlerini, despot-baskıcı liderlerini ve ordu komutanlarını davet edip, borçlandırma usulüyle milyarlarca dolarlık silah satmak...

Dünyanın dört-bir tarafında, zengin ülkelerin kendi çıkarları uğruna istedikleri gibi cirit atmaları...

İklim değişiminin yarattığı felaketler ve bu tehlikenin dünya devi ülkeler tarafından yine 'ulusal çıkarlar' nedeniyle umursanmaması...

Aslında çok daha kısa ve öz başka bir yanıtı var bu sorunun:

Çünkü, dünyanın zengin ülkeleri, dünyanın fakir, savaş kurbanı, ezilen, baskı gören halklarına madde 14/1'in bahsettiği 'sığınmacı işlemi görme hakkı'nı vermiyor.

Çünkü sığınmacı hakkını kullanmak isteyen insanların sı-

ğınmak istedikleri ülkelere gidecek güvenli ve korumalı bir yolları yok.

Çünkü sığınmacıların tek çaresi 'kaçıklık' ve bu kaçıklıktan gelir elde eden insan tacirleri aracılığı ile sığınacak ülkelere ulaşmak zorunda olmaları.

Çünkü, bırakınız bu insanların sığınma haklarını korumayı, daha iki gün önce İtalya Akdeniz'de arama, kurtarma çalışmalarını durduracağını, İngiltere dâhil kimi AB ülkeleri de bu faaliyetlere artık fon ayırmayacaklarını duyurdular.

Kısacası, dedikleri şu: "gelmesinler, ölsünler; ya da gelirken yolda ölsünler..."

Ardından da, Türkiye gibi ülkelerle, 'size AB vizesi kolaylığı veririz' diyerek sığınmacıları sınır dışı edecek 'Geri Kabul Anlaşması' imzalıyorlar.

Gazete haberlerinde süper zenginlik ile dehşet verici fakirlik yan yana veriliyor.

Birilerinin 'ulusal çıkarlar' dediği şeyler öbürlerinin katliamı oluyor.

İşte mülteciler bu yüzden ölüyor...

SOSYALİZM SOHBETLERİ

Meltem Oral

ANTİKAPİTALİST BİR SOL

2015 genel seçimleri yaklaşıyor. AKP karşısındaki muhalefet açısından genel seçimler yine 'köprüden önce son çıkış' gibi değerlendiriliyor. Ancak ard arda geçen yerel seçimler ve cumhurbaşkanlığı seçimi bir kez daha gösterdi ki mesele sandıkta AKP'ye karşı cephe kurmaktan ibaret değil.

Erdoğan'ın söyleminde cisimleşen AKP'nin pervasız politikaları bazen çok önemli bir noktanın gözden kaçırılmasına neden oluyor. AKP Türkiye egemen sınıfının, sermayenin partisi. 1980 askeri darbesi öncesinde arayış-

da bulunamayan parti egemen sınıf açısından AKP. Yani bir yandan sermayenin ekonomik programını uygulayan diğer yandan kitlelerden 'rıza' alan bir parti. AKP egemen sınıfın dayattığı neoliberal politikaların vazgeçilmez olan özelleştirmeleri uygulayıp sıradan insanların gündelik hayatının ve doğanın vahşice talan edilmesine rağmen enerji ve inşaat gibi sektörlerin on yıl içerisinde büyümesini sağlarken aynı zamanda toplumun büyük çoğunluğunun, işçi sınıfının desteğini aldı. Ekonomik büyüme ve kalkınma odaklı neoliberal politikalar on yıl içerisinde on dört bin işçinin ölmesine 'rağmen' gözü dönmüş bir şekilde uygulanmaya devam ediyor.

Yeni bir seçim sürecine girerken temel soru AKP'ye oy veren işçi sınıfının AKP liderliğinden kopartılıp kopartılmayacağı. Bu kopuşu gerçekleştirecek örgütlü bir aktörün mevcut olmadığı kopuşun gerekliliği kadar net bir şekilde ortada. Yerel seçimler ve cumhurbaşkanlığı

seçimlerinde inatla Kürt hareketiyle CHP'nin ittifakını zorlayanlar AKP karşısında özgürlükçü bir muhalefetin örülmesinin değil sandıkta neyin iş göreceğine dair kuru bir niceliksel hesabın derdindediler. Liderinin 'Öcalan'la görüşülmesine karşıyım' dediği bir partinin Kürt hareketiyle ittifak kurabileceğini düşünebilecek kadar da şaşkınlıktır. Diğer yandan Türkiye'deki temel çelişkiyi hâlâ laiklik-dindarlık ikileminde gören ve başta Kürt sorunu olmak üzere temel demokratik mücadeleler hakkında hiçbir net duruşu olmayan, yalnızca 'karanlıkta el ele tutuşalım' motivasyonuyla bir araya gelenlerin 'birleşme' çabalarının da bir aktör olmadığı ortada.

Güncel sorunlara yanıt üretmeyen ilkesiz ittifaklar, işçi sınıfı için alternatif olmaktan çok uzakta. AKP'nin neoliberal politikalarının karşısında, demokrasi ve özgürlüklerden yana, antikapitalist bir kitlevel sol hareketi örgütlemek temel bir görev olmaya devam ediyor.